Mellkereszt

Ötvösgyűjtemény

Leltári szám:	E 65.74
Készítés ideje:	16. SZÁZAD VÉGE
Készítés helye:	Németország (feltehetően)
Anyag:	aranyozott ezüst; hegyikristály; malachit
Technika:	vésett díszítés
Méretek:	magasság: 10,3 cm magasság: 6,3 cm szélesség: 6,2 cm vastagság: 2 cm

Függesztő karikában egyesülő három láncon függ a máltai kereszt alakú ékszer. Szárain egy-egy felforrasztott zárt foglalatban kabochon csiszolású malachitok, középen hasonló módon foglalt nagyméretű nyolcszögletű csiszolt hegyikristály, amely alatt felázott, elmosódott, mára alig kivehető fes&shy tett Keresztrefeszítés-ábrázolás.

A hátoldalon középen hasonló felforrasztott zárt foglalatban kifakult macskaszem, míg a ke&shy resztszárakon a négy evangélista vésett szimbólumai láthatók feliratszalagokkal (S. MATEVS - S. IOANES - S. MARCVS - S. LVCAS) és utólagosan vésett I.M.O.P. betűjelekkel.

Egyszerű, provinciális kialakítása alapján a mellkereszt vélhetően zarándoklaton vásárolt kegytárgyként határozható meg, melynek becsét emlék mivolta mellett legfőképp a mára alig kivehető Keresztrefeszítés-ábrázolás jelentette.

A mellkereszt a fraknói Esterházy-kincstár 1725. évi leltárának alábbi tételével azonosítható: *Egy nagy Turkissal és a közepén kristállyal bé födött feszületű reghi forma Lánczos Ezüst és megh aranyozott kereszt mellyben más felöl Maczka nevű kü vagyon*.

Irodalom

- Szerk.: Szilágyi András: *Műtárgyak a fraknói Esterházy-kincstárból az Iparművészeti Múzeum gyűjteményében*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2014. - Nr. IV.12. (Simonyi István)
- Szerk.: Mikó Árpád, Verő Mária: *Mátyás király öröksége. Késő reneszánsz művészet Magyarországon (16-17. század)*. Magyar Nemzeti Galéria, Budapest, 2008. - Nr. XI-139. (Simonyi István)
- Szerk.: Pataki Judit: *Ékszerek, érmek, rendjelek*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1994. - 25. és kép

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum